

2008

Høringsuttalelse vedr. tilleggsutredningene til Raudfjellet Vindkraftverk

Utarbeidet av:

Sjøtun/Sandneshamn Utviklingslag
v/Ann-Sissel Westgård
Sjøtunvn. 424
9100 Kvaløysletta

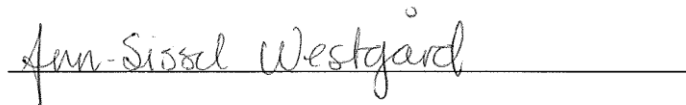
Nordre Kattfjord Utviklingslag
v/Anita Winther
Vasstrandvn. 497
9100 Kvaløysletta

Høringsuttalelse til NVE vedrørende tilleggsutredningene til
støy og ising/iskasting, samt vurderingen av drikkevannskilder
i Kattfjorden, i forbindelse med et eventuelt vindkraftverk på
Raudfjellet, Kvaløya.

Det er et samlet bygdesamfunn som stiller seg bak høringsuttalelsen fra
Sjøtun/Sandneshamn og Nordre Kattfjord Utviklingslag. Høringsuttalelsen er styrebehandlet
og enstemmig vedtatt i begge lag.

Kattfjord, 18.05.08

Med vennlig hilsen

Ann-Sissel Westgård, Sjøtun/Sandneshamn Utviklingslag

Anita Winther, Nordre Kattfjord Utviklingslag

Innhold

Innhold	2
Innledning.....	4
Tilleggsutredning vedrørende støy	4
Tilleggsutredning/vurdering av vannkilder i Kattfjord	6
Tilleggsutredning vedrørende ising og iskasting.....	7
Konklusjon	8

Innledning

På bakgrunn av de foreliggende tilleggsutredningene vedr. støy og ising/iskasting, samt vurderingen av mulige drikkevannskilder i Kattfjorden, ønsker Sjøtun/Sandneshamn og Nordre Kattfjord Utviklingslag å komme med følgende høringsuttalelse. Denne vil være et tillegg til vår allerede gitte høringsuttalelse fra februar 2008, som konkluderer med at bygdefolket IKKE ønsker utbygging av vindkraftverk på Raudfjellet.

Tilleggsutredning vedrørende støy

Sjøtun/Sandneshamn og Nordre Kattfjord Utviklingslag ønsker å påpeke følgende punkter vedrørende tilleggsutredningen for støy der det er en del hensyn vi mener ikke er ivaretatt:

I beskrivelsen av tiltaket er ikke Sandneshamn/Bogen, Tulleng, Lauklines og Nordre Kattfjord tatt med. I stedet er Sommarøy/Brensholmen som ligger ca 9 km unna Raudfjell, nevnt som nærmeste tettbebyggelse, noe som er direkte feilinformasjon.

Sandneshamn/Bogen er det området i Kattfjorden som har hatt størst tilflytting og nyetablering i løpet av de senere år, og her er en rekke barnefamilier i etableringsfasen. Her er det også 3 reiselivsbedrifter under planlegging. Bygdefolket her er nok de som i driftsfasen vil kunne få flest negative konsekvenser av en eventuell vindkraftverkutbygging, all den tid bygda blir liggende som en "kile" mellom Raudfjellet og Kvitfjellet vindkraftverk.

I utarbeidelsen av støyutredning med støysonekart er det kun beregnet støy fra Raudfjellet vindkraftverk. Kvitfjellet vindkraftverk ligger tett inntil, og særlig for Sandneshamn/Bogen mener vi dette kan ha store negative konsekvenser. Slik det fremkommer av utredningen vil dette området så vidt bli liggende utenfor støysonen. Hvis begge vindkraftverkene imidlertid blir bygd ut, så er dette grenser som ikke kan medføre riktighet. Bygda blir liggende mellom 2 vindkraftverk, et hensyn som ikke er ivaretatt i tilleggsutredningen for støy.

På Lauklines ligger Kattfjords største reiselivsbedrift, Lauklines Kystferie. I tillegg driver 3 mindre reiselivsbedrifter (Guide Gunnar, Tromsø Natur og fritid, Arctic Fishing Adventures) sin virksomhet med utgangspunkt herfra. Reiselivsbedriftene her har i stor grad kunder fra Tyskland, Nederland, Russland og England. Bedriftene har helt siden oppstarten har profilert og markedsført oss med stillhet og urørt natur, sammen med tradisjonelt kystkulturmiljø. Vindkraftverket vil på alle måter ødelegge denne profileringen, både med støy og visuell forstyrrelse. Dette gjelder ikke bare akkurat området på Lauklines, men hele turområdet som bedriftene bruker til sine aktiviteter på hele Sør- Kvaløya og øyene, og havområdet utenfor.

Lauklines vil, etter det vi kan se av støysoneregningen, få støy estimert til mellom 40-45 dbA. NHO-reiseliv påpeker i sin høringsuttalelse at et vindkraftanlegg vil ha negative konsekvenser for reiselivet. Hvis området i tillegg til visuell forurensing blir utsatt for støy, så vil det være direkte ødeleggende. Vi mener det her ikke bare bør legges til grunn støyfølsomheten i forhold til bygninger, men også for det øvrige naturlandskapet, inklusive fjell- og sjøområder som naturlig er knyttet til de opplevelsene turister vil få. Dette vil kunne være avgjørende for om de kommer tilbake eller ikke.

Utviklingslagene registrerer at støyutredningen konkluderer med at støy i anleggsfasen vurderes som små. Dette vil vi imøtegå. Vi har tidligere gjort oppmerksom på at det i den trange Sørfjord ,Sjøtun, som ligger omgitt av fjell oppleves en ekkoeffekt av all støyende virksomhet i fjellområdene. Vi vil derfor påstå at all graving/masseflytting/sprenging vil høres svært godt i store områder

Vi registrerer også at det på østsiden av Sjøtun, samt Lauklines, Tulleng og Sæterbukta, legges til grunn at det er 58 støyfølsomme bygninger der det beregnes støy mellom 40-45 dbA . Vi kan opplyse at det på østsiden av Sjøtun pr. i dag i tillegg er fradelt og planlagt et mindre grendefelt på 7 eneboliger, som alle blir liggende innenfor området med en estimert støy på over 40 dbA. Østsiden av Sjøtun er også det området som en ser størst mulighet for nyetableringer, i tillegg til Sandneshamn/Bogen. Flere grunneiere her har tomter som egner seg til boligbygging. Dette området vil i tillegg til støy bli direkte visuelt berørt og står i fare for å miste sin verdi.

Konsekvensutredner forutsetter at utbygger benytter adkomstvei via Buvika. Vi har derimot fått signaler fra politisk hold der utbygger har ytret ønske om også å benytte anleggsveien opp Sørfjorddalen. All den tid denne er gitt dispensasjon for, foreligger det (så langt vi vet) ingen begrensninger på bruken av veien. Dette gjør oss som innbyggere her i Kattfjord meget usikker, og da særlig på grunn av utbyggers signaler overfor de politiske myndigheter. Anleggsveien ligger 5 meter fra Kattfjord skole, og var, da testmøllen og veien ble bygd, meget problematisk med hensyn til elevenes sikkerhet. Hvis denne veien blir benyttet som adkomstvei vil dette dessuten ha enorme betydninger for støy i anleggsfasen, en tidsperiode på flere år. Det vil også ødelegge for all aktivitet i regi av Kvitfjellet skilag, som benytter nedre del av denne veien (som for øvrig er en privat gårdsvei) til store deler av sin aktivitet.

Sjøtun/Sandneshamn og Nordre Kattfjord Utviklingslag mener at så lenge den forventede støyen ligger så tett opp mot anbefalt støygrense til Statens Forurensingstilsyn så kan Norsk Miljøkraft AS IKKE få konsesjon for utbygging av Raudfjellet vindkraftverk. Hvis avbøtende tiltak som skjerming eller flytting av boliger blir en realitet, vil dette ha enorme konsekvenser for lokalsamfunnet her ute. Eiendomsverdiene står i fare for å falle dramatisk ved en eventuell utbygging. Både pga. støy, visuell forurensing og tap av friluftsområder. Lokalsamfunnet er sårbart, noe som vi håper NVE tar hensyn til i sin vurdering.

Tilleggsutredning/vurdering av vannkilder i Kattfjord

Aller først vil vi si oss fornøyd med at Norsk Miljøkraft AS i tilleggsutredningen utarbeidet av Sweco Grøner desember 2007, faktisk imøtekommer våre påstander om at det vil kunne forekomme forurensing av drikkevannet i forbindelse med en eventuell vindkraftutbygging på Raudfjell, både i anleggsfasen og i driftsfasen.

Rent drikkevann er en forutsetning for bosetting. Bebyggelsen som blir berørt av forurensing i Sjøtun/Sandneshamns Utviklingslags område, er over en strekning på 9 km. I tillegg vil bosettinger på strekningen Greipstad - Buvik bli berørt via Greipstadelva og Gårdselva i Buvik. Dette i henhold til søknaden om konsesjon fra NMK, pkt 17.7.

På strekningen Gammelflatelva – Løvland (Sæterbukt) har kun 4 av 35 husstander grunnvannsbrønner. De resterende 31 husstander har overflatebrønner. I tillegg er 10 husstander samt Kattfjord skole knyttet til vannverk Gammelflatelva, som er et overflatevannverk.

Det blir innledningsvis hevdet at Norsk Miljøkraft AS og Sweco Grøner vurderer at det i Bogen ikke vil være nødvendig å se på alternative vannkilder. Her blir det også hevdet at de fleste husstander, i følge en undersøkelse gjort av NMK, har grunnvannsbrønner. Dette medfører ikke riktighet, og etter å ha vært i kontakt med bygdefolket i Bogen kan vi konkludere med at ingen kjenner til at det har vært utført noen undersøkelse vedr. drikkevannskilder her. I Bogen/Sandneshamn har 5 husstander grunnvannsbrønner, mens de øvrige 32 husstander har overflatebrønner der Bogdalselva og omkringliggende småbekker er vannkilde til overflatebrønnene.

Det vil ved en utbygging av Raudfjellet bli minimum 27 km vei med tilhørende grøfter, i tillegg kabelgrøfter, og ca 60 oppstillingsplasser i tillegg til nødvendige servicebygg – der det ikke er konkret avklart hvordan en skal handtere avfall/kloakk. Disse alvorlige inngrepene i naturen, med den forurensing det vil bli spesielt i anleggsfasen, vil ha store konsekvenser for de eksisterende naturlige vannveier. Dette vil få stor betydning både for overflatevannet og grunnvannet i hele området.

Vi kan ikke se at NMK har noen forslag til løsning, verken i søknaden eller tilleggsutredningen, på hvordan en skal takle problemet med forurensing i nedslagsfelt til vannforsyningen til husstandene i Bogen/Sandneshamn. (Den samme problematikken gjelder også i forhold til forurensing av Greipstadelva og Gårdselva i Buvika).

I Sweco Grønners vurdering av vannsituasjonen i Kattfjorden, fremstår Finnkollvannet/ Tverrelva som en mulig fremtidig vannkilde for område. Der fremgår det at kapasiteten og kvaliteten av vannet ikke er kartlagt. For oss synes det noe merkelig å kunne legge frem noe så lite konkret i forbindelse med en konsesjonssøknad. Det har heller ikke vært kontakt med de berørte grunneierne av området.

Vi ser av konklusjonen til tilleggsutredningen fra Sweco Grøner at NMK har vært i kontakt med Tromsø kommune. Det foreslås her at NMK bør bidra økonomisk til en fremtidig vannverksutbygging – og med det være ferdig med sitt ansvar i forhold til problematikken vedrørende vannforsyning. Dette vil i realiteten bety at det er den enkelte husstand som må betale regningen for ulempen ved en eventuell utbygging av Raudfjell.

Utviklingslagene kan ikke se seg fornøyd med de forslagene som tilleggsutredningen foreslår og oppfordrer på bakgrunn av dette NVE til å IKKE gi Norsk Miljøkraft AS konsesjon til utbygging av Raudfjellet vindkraftverk.

Tilleggsutredning vedrørende ising og iskasting

Utviklingslagene stiller seg meget kritisk til tilleggsutredningen som er lagt frem vedrørende ising og iskasting. Ettersom det ikke fremkommer hvem denne utredningen er utarbeidet av eller kildehenvisninger som er mulig å sjekke opp, mister dokumentet i sin helhet troverdighet og seriøsitet.

Videre ser vi at utredningen benytter følgende påstander i forhold til sannsynligheten for ising: *”Registreringer fra pilotturbin angir at det er store avvik mellom de meteorologiske betingelser som kan gi ising og det som er målbar effekt i form av produksjonstap. Dette skyldes mest sannsynlig at det dreier seg om små ismengder i de fleste situasjonene og at isen har vanskelig for å feste seg til vingen som består av spesiallakkert glassfibermateriale.”* (Tilleggsutredning Raudfjellet vindkraftverk, ising og iskasting s. 2) Utredningen konkluderer altså med at *”En vesentlig del av isdannelsen er av lettere karakter ettersom den ikke lar seg registrere gjennom målinger av produksjonstap.”*

Når det gjelder sannsynligheten for personskaide:

”Under slike værforhold er liten eller ingen sannsynlig for at det skulle oppholde seg mennesker i vindparken” og ” Det anses samtidig som lite sannsynlig at det skulle befinne seg et menneske på det spesifikke stedet samtidig som forholdene ligger til rette for ising.” (Tilleggsutredning Raudfjellet vindkraftverk, ising og iskasting s. 2)

Dette er etter vår mening påstander som tydelig ikke kan dokumenteres og som kun blir antagelser fra utreders side. 6 % av året utgjør etter det vi kan beregne nesten 22 dager. Det vil dermed si at det i løpet av månedene desember-mars gjennomsnittlig er fare for iskasting hver 4 dag! Etter vårt syn så er iskasting et stort problem, som i denne utredningen blir minimalisert.

Sjøtun/Sandneshamn og Nordre Kattfjord Utviklingslag er av den oppfatning av at så lenge det eksisterer fare for iskasting i vindkraftanlegget, vil dette kunne ha negativ innvirkning på ferdsel i fjellet. Pr. i dag prepareres det løyper inn i det området der det er planlagt vindkraftverk. Preparerte og merkede løyper fører til at fjellet også blir brukt på dager med dårlig vær.

Vi kan opplyse om at ferdselen i fjellet i løpet av de 3 siste årene har hatt en økning på ca. 100%. Mellom 1. januar og 1. mai 2008 var det 820 som besøkte Kvitfjellet skilags hytte som ligger på Sandhaugen. Vi vet også at det i tillegg var veldig mange som gikk i området Raudfjell og Kvitfjell. Bakgrunnen for den enorme økningen er satsingen Kvitfjellet skilag har lagt ned med over 7000 dugnadstimer, samt økt markedsføring av fjellområdet. Så sent som i februar i år var 14 britiske turoperatører her for å se på mulighetene for å legge området her i Kattfjorden, og Lauklines Kystferie, inn som en del av sin satsing på vinterturisme. Dette er kjempepositivt for Kattfjord og understreker områdets mulighet for utvikling, noe vi som utviklingslag ønsker å støtte opp om.

Disse mulighetene vil ved en utbygging gå tapt, da en ikke kan styre skitrafikk inn i et område der det vil være fare for iskasting.

Sjøtun/Sandneshamn og Nordre Kattfjord Utviklingslag håper NVE tar den økte ferdselen, og vår satsing på vinterturisme, med i sine vurderinger. Vi håper av den grunn, og pga. svak/dårlig utredning, at det ikke gis konsesjon til bygging av Raudfjellet vindkraftverk.

Konklusjon

Utviklingslagene har i løpet av de siste månedene blitt oppmerksom på at Norsk Miljøkraft AS har jobbet etter det vi vil karakterisere for uetiske arbeidsmetoder. Vi føler at vi som bygdefolk og nærmeste naboer til det planlagte vindkraftverket har blitt direkte ført bak lyset. Åpne prosesser og dialog mellom berørte parter er særdeles viktig i et slikt omfattende tiltak, men i dette tilfellet har akkurat det motsatte skjedd. Bakgrunnen for vår påstand er følgende;

Grunnavståelse til vei og undersøkelser på Sandhaugen/Raudfjellet ble etter vår mening innhentet i en meget lukket prosess mot hver enkelt grunneier, uten at verken bygdefolket eller den enkelte grunneier fikk tilstrekkelig og riktig informasjon om tiltakets størrelse og omfang. Her ble det forespeilet et testfelt og max. 12-15 vindturbiner, mens det i realiteten viste seg å være snakk om mellom 60-80. Av de få grunneierne som i 2003 skrev under kontrakter med NMK, angrer flere dypt på nå i ettertid. Det på grunn av at de på det tidspunkt ikke var gjort kjent med de reelle konsekvensene.

I etterkant av høringsmøtet 30.10.07 ble det lagt frem krav om en tilleggsutredning/vurdering av mulige drikkevannskilder i Kattfjorden. Her har det blitt utredet et mulig alternativ ved å lage vannverk fra Finnkollvannet (Tverrelvvannet). Denne utredningen/vurderingen har blitt utført uten at berørte grunneiere har blitt informert. Fremgangsmåten er i slik sett helt i tråd med det utbygger har praktisert gjennom hele prosessen, noe som gir grunneiere liten mulighet til å ivareta egne interesser.

Norsk Miljøkraft AS har flere ganger feilinformert eller utelatt informasjon på folke- og høringsmøter som har blitt avholdt. Dette har ført til at vår tillit til Norsk Miljøkraft AS er helt borte. Helt fra første møte vedr. konsesjonssøknaden om Kvitfjellet vindkraftverk, bygging av testturbin på Sandhaugen, og nå konsesjonssøknaden til Raudfjell vindkraftverk, har alle negative konsekvenser og ulemper blitt minimalisert og fortiet av NMK. Utbyggers søknad har også store feil og mangler, noe disse tre tilleggsutredningene bare delvis utfyller.

Vi setter også spørsmålstegn vedrørende troverdigheten i forhold til noen av opplysningene som legges til grunn i tilleggsutredningene. Her blir det eksempelvis lagt til grunn at NMK har utført undersøkelse i Bogen/Sandneshamn, uten at noen der er kontaktet. (Vannkildene finnes heller ikke på kartgrunnlag). Vi ser også at det i utredningen for vannkilder at *"Samarbeid om utbygging av vannverk for området er også diskutert med Vann og avløp i Tromsø kommune."* Utviklingslagene har hatt kontakt med Vann og avløp ved Tor Egil Sommer (driftsansvarlig for vannverk i distriktet) Tromsø Kommune, den 15.05.08, som opplyser at det ikke har vært noe konkret kontakt mellom NMK og Vann og avløp i denne sammenheng. Imidlertid har planavdelingen hatt telefonisk kontakt med Sweco Grøner. Der de fikk en generell gjennomgang av eksisterende vannverk. Vann og avløp har heller ikke til hensikt å vurdere nye vannkilder i Kattfjorden, men at alle kommunens vannkilder fortløpende vil bli kontrollert. Det er i den sammenheng satt av kr. 300.000,- totalt i kommunen for å utrede hvorvidt det er mulig å knytte til seg flere brukere til eksisterende vannverk. Tromsø Kommune, Vann og avløp, karakteriserer opplysningene som er benyttet i utredningen som direkte feil. T.E. Sommer sier: "Det kommer overholdet ikke på tale at Tromsø Kommune vil bygge nytt vannverk i Kattfjord." Nok en gang viser det seg at opplysninger fra Norsk Miljøkraft AS (og her også Sweco Grøner) ikke er troverdig.

Hvis en utbygging av Kvitfjell og Raudfjell blir en realitet. Hvis Finnkollvannet (Tverrelvannet) og elva blir tatt til vannverk, og områdene rundt vernet som nedslagsfelt til drikkevann, vil hele vårt friluftsområde gå tapt.

Selv om det nå foreligger tilleggsutredninger vedr. støy, drikkevann og ising/iskasting, har ikke dette ført til at lokalbefolkningen og utviklingslagene har endret sitt syn vedr. Raudfjellet vindkraftverk. De underbygger heller vår påstand om at et vindkraftverk her vil være Norges største eksperiment, der samfunnets mulige behov for energi vil skje på bekostning av menneskene som bor her.

Etter det vi kan se er det nå fremkommet og synliggjort så mange negative konsekvenser at det i seg selv skulle være nok til å avslå NMK's konsesjonssøknad. Denne saken har nå i mange år gitt bekymringer og krevd tid og ressurser fra de som bor her. Vi håper derfor at lokalbefolkningen og turistnæring snarlig kan få videreutvikle seg og planlegge for fremtiden uten å ha trusselen om Raudfjellet en vindkraftverk hengende over oss

Vi håper med dette at NVE tar hensyn til vårt syn, og oppfordrer til og å AVSLÅ Norsk Miljøkraft AS konsesjonssøknad for bygging av Raudfjellet vindkraftverk. Store deler av vårt område er allerede berørt av utbygging av Kvitfjellet, la oss bevare Raudfjellet slik at vi kan få utvikle vårt område best mulig for menneskene som ønsker å bo her!